

Lastensuojelun käytännön ratkaisut Helsingissä

14.5.2020 Lastensuojelua poikkeusoloissa –webinaari

Saila Nummikoski
Lastensuojelun johtaja
Helsingin kaupunki

Helsinki

Helsingin lastensuojelu v. 2019

- Lastensuojeluilmoituksia 17 183
- Lastensuojelun avohuollon asiakkaana 4 638 lasta
- Tehostetussa perhetyössä 1 285 lasta
- Uusia huostaanottoja 225
- Kodin ulkopuolelle sijoitettuja 2 185 lasta
- Omia lasten ja nuorten vastaanottolaitospaikkoja 73
- Omia pitkäaikaisia perus-, erityis- ja vaativan tason lastenkotipaikkoja 185
- Vakansseja 929
- Toimintamenot 149 milj. euroa

Johtaminen poikkeusoloissa

- Korona levinnyt Suomessa laajimmin Helsingissä
- Kaupungin johtamisessa siirrytty kriisijohtamismalliin
- Lastensuojelun johdon etäkokoukset jokaisena arkipäivänä
 - Tilannekuva
 - COVID19- toimintaohjeistusten laadinta mm. suojautumiseen
 - Ratkaisut palveluiden turvaamiseksi mm. henkilöstösiirrot
 - Kentältä tulleisiin kysymyksiin vastaaminen
 - Valmiussuunnitelmien päivittäminen
- Tilannekuvan luomisessa tehostettu raportointia mm. lastensuojeluilmoitusten määrän ja syiden kehityksessä
- Perhe- ja sosiaalipalveluissa vahvana linjauksena palveluiden turvaaminen ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien kohtaavien palveluiden turvaaminen

Poikkeusolot sosiaalityössä ja avopalveluissa

- Toimittu aktiivisesti yhteistyössä muiden lapsiperheiden palveluiden kanssa varhaisemman tuen varmistamiseksi ja laajentamiseksi
 - Esim. yhteistyöohje perusopetuksen kanssa tilanteisiin, jossa lasta ei tavoiteta etäopetuksessa ja varhaisemman vaiheen Helsinki-apu lapsiperheille
- Lastensuojeluilmoitusten määrä laski voimakkaasti poikkeusolojen alkaessa
- Ohjattu työntekijöitä tiivistämään yhteydenpitoon lasten ja vanhempien kanssa ja käyttämään yhteydenpidossa lapsen ja perheen yksilöllisen tarpeen mukaisesti asiakastapaamisia, kotikäyntejä, puheluita ja sähköistä yhdenpitoa. Etäpalveluita laajennettu (Teams, Skype).
- **Ei kategorista siirtymistä etäpalveluihin!**
- Sijoitettujen lasten ja nuorten yhteydenpito poikkeusolojen aikana työllistänyt sosiaalityötä
- Haasteita
 - Asiakkaat peruvat tapaamisia koronapelon vuoksi
 - Osa yksityisistä palveluntuottajista (järjestöt, yritykset) keskeytti palvelutuotantonsa
 - Osa sote-palveluista siirtyi kategorisesti etätapaamisiin asiakastyössä
 - Kuntien ja palveluntuottajien erilaiset toimintamallit hämmensivät asiakkaita ja työntekijöitä

Poikkeusolot lastensuojelun laitoshoidossa

- Korona-epidemian alussa
 - Laitosten sijaiset katosivat ja vakinaisen henkilöstön sairaspöissaolat lisääntyivät. Perustettu nopeasti ympärivuorokautiset sijaispoolit turvamaan lastensuojelulaitosten toiminta.
 - Vastaanottoperheitä lopetti. Perustettu nopeasti yksi lasten vastaanotto-osasto korvaamaan lopettaneita vastaanottoperheitä.
 - Suojavarusteisen saannissa ongelmia
 - Virka-ajan ulkopuoliset esimiesten varallaoloringit perustettu turvaamaan työntekijöiden tuki
 - Henkilöstösiirrot edellyttäneet isoa resilienssiä kaupungin henkilöstöltä
- Korona-epidemian edetessä
 - Suojautumis- ja toimintaohjeistusten laadinta hengitystieoireisten, koronalle altistuneiden ja koronaan sairastuneiden lasten hoitoon
 - Henkilöstötilanne parantunut ja korona-altistumis- ja sairastumistilanteet laitoksissa hoituvat
 - Suojavarusteiden saanti parantunut
 - Korona ei toistaiseksi ole näyttänyt laajamittaisemmin etenevän lastensuojelulaitoksissa

Vaikutukset pidemmällä aikavälillä lastensuojeluun

- Poikkeusolot on tuottanut patoutunutta palvelutarvetta
 - Vanhemmat ovat peruneet tapaamisia tai jättäneet tulematta koronapelon vuoksi ja ongelman tai sairauden hoito viivästynyt
 - Etäpalvelut eivät ole kyenneet turvaamaan perheiden tuen tarvetta
 - Eristäytyminen, poikkeusolot ja taloudellinen taantuma on aiheuttanut kodin olosuhteiden kärjistymistä ja traumaattisia kokemuksia lapsille
 - Taloudellinen taantuma tuo syrjäytymisriskiin uusia lapsia ja nuoria
- Patoutuneen palvelutarpeen arvioidaan nousevan esiin laajemmin lastensuojelussa syksystä lähtien

Kiitos!